

Сергій Плавуцький
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

РОЛЬ РЕЛІГІЙНИХ ЧИННИКІВ У МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Дослідження ролі релігійних чинників у міжнародних конфліктах має важливе значення для розширення наукового розуміння цієї проблематики. Аналіз впливу релігійних ідеологій на формування політики, дипломатичні відносини та стратегії врегулювання конфліктів може стати цінним доповненням до наукової літератури в галузі міжнародних відносин та політології. Учені, такі як Джон Л. Еспозіто, Карен Армстронг і Семюел П. Гантингтон, зробили значний внесок у розуміння багатогранної природи релігійних конфліктів, висвітливши різні погляди на історичні, соціально-політичні та релігійні аспекти цих конфліктів. Запропоновано розглядати релігійні чинники як спосіб краще зрозуміти мотивації сторін конфлікту, що може сприяти як і розробці більш ефективних стратегій міжнародного співробітництва, так і побудові стійкого миру на основі взаєморозуміння та толерантності. Сучасний світ визначають 7 найбільших та найвпливовіших релігій, серед яких атеїзм залишається поза списком через свою природу як переконання, що відкидає релігійність. Варто відзначити, що атеїзм, зважаючи на свою популярність, відіграє важливу роль у міжнародних конфліктах [5, с. 25].

Через великий авторитет серед вірян та можливість мобілізувати громадську думку, релігійні лідери та організації мають великий вплив на міжнародні відносини. Їхня позиція може визначати реакцію держав та міжнародних організацій на важливі світові події, включаючи конфлікти та співпрацю. Крім того, релігійні лідери часто виступають як посередники в конфліктах, пропонуючи мирні рішення та сприяючи діалогу між сторонами [3].

Дослідження впливу глобальних християнських, ісламських та єврейських організацій на міжнародні відносини вказує на їхню ключову роль у вирішенні спільних проблем, формуванні глобальних стратегій та сприянні діалогу між культурами.

Історичні конфлікти, такі як хрестові походи, розширення ісламської імперії, розкол сунітів і шіїтів, єврейсько-римські війни та арабо-ізраїльський конфлікт, є доказом того, що релігійні переконання та ідеології мають значний вплив на геополітичні події та відносини між культурами. Ці конфлікти стали основою для формування сучасного світового порядку та підкреслюють важливість розуміння взаємозв'язку між релігією та політикою. Такі події показують, що релігійні конфлікти можуть мати глибокі наслідки не лише для віруючих, але й для всього світового співтовариства [2].

Країни, які стикаються з релігійними конфліктами, втрачають значну частку свого ВВП через секторну насильницьку діяльність, що уповільнює їхній економічний зріст [1, с. 130]. Релігійні конфлікти перешкоджають глобальній торгівлі та інвестиціям через геополітичні невизначеності, стримуючи міжнародних інвесторів та торговельних партнерів. Також звіт Всесвітнього банку свідчить про значне зниження торговельного обсягу у країнах, що страждають від релігійних конфліктів, що впливає як на імпорт, так і на експорт.

Міжнародні організації, такі як ООН, ЄС та інші, активно втручаються у регулювання релігійних конфліктів. Наприклад, у 2020 та 2021 роках, міжнародні організації, зокрема Розширений кредитний фонд МВФ та Центральний резервний фонд ООН, надали значну фінансову допомогу Ємену, сприяючи економічній стабілізації та гуманітарній допомозі у зонах конфліктів. Рада Безпеки ООН також відіграє важливу роль, розгортаючи миротворчі місії для відновлення стабільності та сприятливого середовища для економічного відновлення у цих регіонах [4].

Аналіз ролі релігійних ідентичностей у формуванні конфліктів та особливостей семи провідних релігій розкриває схильність певних віровчень до конфліктів. Недостатнє вивчення областей, що стосуються внутрішньо-релігійних конфліктів, зростання фундаменталістських ідеологій та проблеми захисту прав релігійних меншин підкреслюють необхідність комплексного дослідження у цій сфері.

Перелік використаних джерел:

1. An empirical analysis of state per capita income," Journal of Economic Behaviour and Organization, 27, 129-142.
2. Doniger, Wendy, ed. Britannica Encyclopedia of World Religions. 2006.
3. Marta Reynal-Querol and José G. Montalvo A Theory of Religious Conflict and its Effect on Growth.. 2000.
4. Robert A. Seiple and Dennis R. Hoover Religion and Security: The New Nexus in International Relations. 2004. P. 104.
5. Jack Snyder Religion and International Relations Theory. 2011. P. 23-65.

Яна Приймак

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ФОРМУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СУЧАСНИХ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

У епоху глобалізації світова економіка стає все більш інтегрованою та взаємозалежною. Відкриті кордони, новітні технології транспорту та комунікацій, лібералізація торгівлі - все це суттєво вплинуло на формування торговельної політики та стратегій сучасних суб'єктів міжнародного бізнесу. Вивчення цього впливу має важливе теоретичне та практичне значення для ефективної діяльності компаній на глобальних ринках [1].